

*Бучкарик Д. В.,**магістрантка**Навчально-наукового інституту філології**Київського національного університету імені Тараса Шевченка**Дорофеева М. С.,**доктор філологічних наук, професор,**професор кафедри германської філології та перекладу**Навчально-наукового інституту філології**Київського національного університету імені Тараса Шевченка*

ВАРІАНТНІСТЬ ВІДТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВІЙСЬКОВИХ ЕРГОНІМІВ У НІМЕЦЬКОМОВНИХ ЗМІ

Анотація. Статтю присвячено дослідженню варіантних відповідників українських військових ергонімів із підгрупи армонімів у німецькомовних медійних текстах. Оскільки відтворення культурно маркованих ергонімів на позначення військових угруповань досі залишається на периферії перекладознавчих досліджень, зокрема для мовної пари «українська-німецька», вивчення варіантності перекладацьких рішень цього виду спеціальної військової лексики, з одного боку, сприятиме оптимізації перекладу одиниць військового дискурсу, з іншого боку, підтримуватиме увагу до теми російсько-української війни у німецькомовних адресатів. Метою дослідження стали виявлення, аналіз та експертна оцінка варіантних відповідників на матеріалі множинних перекладацьких рішень у відтворенні ергонімів на позначення українських військових підрозділів та угруповань німецькою мовою. Ілюстративним матеріалом слугували оригінальні тексти новин українських медіапорталів glavcom.ua, interfax.com.ua, pravda.com.ua, shotam.info та паралельні тексти німецькомовних медіаресурсів Kurier (Австрія), Tagesspiegel (Німеччина), Swissinfo (Швейцарія), Telepolis (Німеччина), News Otf (Австрія), Merkur (Німеччина), Neue Züricher Zeitung (Швейцарія). Під час порівняльно-перекладацького аналізу в роботі були встановлені основні прийоми відтворення українських ергонімів із підгрупи армонімів німецькою мовою, висвітлено вдалі та менш прийнятні перекладацькі рішення у німецькомовних медіатекстах, запропоновано власні варіанти відтворення названих безеквівалентних одиниць. Виявлено основний прийом відтворення українських ергонімів: калькування в комбінації з транскрипціями назви угруповання. Перекладачі зберігають поняттєвий компонент ергоніма шляхом калькування та експлікації, утім, прийом опущення та прагматичної адаптації призводять до втрати образного та ціннісного компонентів етноспецифічних українських ергонімів.

Дослідження дозволяє стверджувати, що причина варіантності відтворення українських військових ергонімів із підгрупи армонімів полягає у лакунарності, тобто нульовій відповідності цього виду військової лексики у німецькій мові. З погляду синергетики перекладу варіантні відповідники українських ергонімів у німецькомовних медіатекстах утворюють незамкнену систему, а вибір відповідника залежить від позамовних факторів. За висновками дослідження у відтворенні українських ергонімів із підгрупи

армонімів перекладачам рекомендується застосовувати стратегію максимальної репродукції вихідної одиниці оригіналу в цільовому тексті.

Ключові слова: ергонім, варіантний відповідник, безеквівалентна лексика, армонім, топонім, фітонім, антропонім.

Постановка наукової проблеми та її значення. Сучасна тривожна тенденція до зниження присутності теми російсько-української війни у західних ЗМІ, просування наративів «білого прапору», «замороження конфлікту», «втоми Заходу від війни», свідчить про поступове зміщення фокусу уваги західного суспільства у бік інших інтересів соціально-політичного та економічного характеру. Така переорієнтація призводить до трагічних наслідків, як-то зменшення військової допомоги Україні, прямо пропорційне збільшенню ракетних ударів агресора по цивільному населенню та енергетичній інфраструктурі країни. Постійний інтерес цивілізованого суспільства до подій в Україні не в останню чергу забезпечується підвищенням кількості авторських публікацій у вітчизняних медіа, що супроводжуються паралельними публікаціями у німецькомовних ЗМІ, які детально висвітлюють новини на фронті. Дискурсивна специфіка жанру новин передбачає високу частоту уживання військових ергонімів, у тому числі назв українських військових підрозділів та угруповань. Знання структури українського війська на поняттєвому рівні та виникнення асоціативних зв'язків на образному та ціннісному рівнях під час сприйняття тексту новин дає можливість німецькомовним адресатам, як військовим експертам, так і пересічним читачам, краще розуміти ситуацію на полі бою та сформувати мотивацію щодо сталої підтримки України. Цими факторами зумовлюється актуальність обраної теми розвідки.

Аналіз досліджень та публікацій з теми. Труднощі відтворення суспільно-політичних реалій загалом і військової спеціальної лексики зокрема на матеріалі текстів науково-технічного, військового, політичного і дипломатичного дискурсів досліджували В. Карабан [1], І. Баланик, В. Бялик [2], П. Матюша [3], М. Білан [4], Л. Гончарук [5]. Так, П. Матюша відносить назви військових структур до особливого виду прецизійної лексики, що поєднує риси ономастичних і тер-

мінологічних одиниць та потребує адекватного відтворення у перекладі [3]. Автор вважає військові ергоніми носіями диференційних соціокультурних ознак, які потребують прагматичної адаптації [3, с. 3].

Л. Гончарук у дослідженні жанрових аспектів перекладу офіційно-ділових документів франкомовного військового дискурсу обстоє думку про те, що переклад військових реалій як базових концептів на лексичному рівні відбувається шляхом застосування стратегії перекладацької адаптації [5, с. 3–4].

Схожої думки дотримується М. Білан у своїй роботі, присвяченій лексико-семантичним трансформаціям у військовому перекладі на матеріалі статутних документів сухопутних військ збройних сил Франції [4]. Автор підкреслює, що семантичні трансформації лексичних одиниць за умови відсутності повних відповідників у [цільовій] мові реалізують адаптивну стратегію перекладу [4, с. 3]. Утім, недостатньо дослідженим у вітчизняному перекладознавчому дискурсі залишається питання відтворення етноспецифічних (культурно маркованих) військових ергонімів в українсько-німецькому перекладі.

Мета дослідження полягає у виявленні, аналізі та експертній оцінці варіантних відповідників українських військових ергонімів на позначення військових угруповань у німецькомовних текстах мас-медіа.

Матеріал розвідки охоплює оригінальні тексти новин українських медіапорталів glavcom.ua, interfax.com.ua, pravda.com.ua, shotam.info та паралельні тексти німецькомовних медіаресурсів kurier.at, merkur.de, orf.at, tagesspiegel.de, nzz.ch, swissinfo.ch, telepolis.de, upday.com, а також багатомовного інформаційного ресурсу informnapalm.org та мережевого німецькомовного форуму ukraineforum.de.

Виклад основного матеріалу. Розглянемо насамперед дефініцію поняття «ергонім». **Ергоніми** – це різновид онімів, що позначають власні назви різноманітних організацій, установ або інших професійних чи соціальних груп. М. Торчинський відносить до ергонімів такі одиниці: *найменування політичних партій та блоків* (партіоніми), *власні назви громадських спілок і товариств* (консорціоніми), *власні назви міждержавних об'єднань* (лігоніми), *назви керівних державних установ* (міністеріоніми), *назви підрозділів військового призначення* (армоніми) [6, с. 172–278]. Нас у цьому дослідженні будуть цікавити власні назви на позначення конкретних українських військових підрозділів і угруповань, а отже українські військові ергоніми із підгрупи армонімів.

(1) На авдіївському напрямку бойова обстановка залишається надскладною, ворогові було завдано критичного ураження на рівні полку, але збройні сили РФ, які переважають кількісно, не відступають, повідомляє пресслужба 3 окремої штурмової бригади (ОШБр) [7].

Якщо порівняти відтворення українського військового ергоніма 3 ОШБр у німецькомовних джерелах, то можемо побачити, що в німецькому варіанті вживається 4 різних варіанти перекладу. В українських медіатекстах часто використо-

важливим теоретичним аспектом дослідження є способи утворення ергонімів. Одним із широко вживаних способів формування ергонімів є **трансонімізація**, тобто процес переходу власної назви з однієї категорії онімів до іншої. Досліджуючи військові ергоніми, ми з'ясували, що вони можуть містити антропоніми (імена історичних постатей): *30 окрема механізована бригада імені князя Костянтина Острозького*; топоніми (назви населених пунктів, регіонів, місцевостей): *128 окрема гірсько-штурмова Закарпатська бригада*; фітоніми (назви рослин): *10-та окрема гірсько-штурмова бригада «Едельвейс»*. Зокрема, можна зустріти ергоніми, які виконують експресивну та персуазивну функції, наприклад *Об'єднана штурмова бригада поліції «Лють»*, *1-ий окремий механізований батальйон «Вовки Да Вінчі»*.

З погляду перекладознавчої науки всі елементи денотативної системи вихідної мови (лексичні та фразеологічні одиниці) можна розділити на 2 групи: 1) ті, що вже мають відповідники («перекладні еквіваленти»); 2) ті, що не мають відповідників у цільовій мові [1, с. 279]. Перша група називається еквівалентними одиницями, а друга – безеквівалентними.

Варіантні відповідники – це відповідники неоднозначного слова, тобто можливі варіанти перекладу. Під неоднозначним словом розуміємо слово або вираз, який може мати кілька різних значень або інтерпретацій у контексті перекладу. Варіантні відповідники можна класифікувати так: (1) словникові варіантні відповідники, тобто ті, які фіксуються в словниках; (2) варіантні відповідники, які не належать до реєстру словника [1, с. 280].

Якщо в першому випадку перед перекладачем стоїть завдання вибору лише одного (з багатьох, поданих у словнику) еквівалентного в певному контексті варіантного відповідника слова, то в другому випадку перекладач повинен вдаватися до застосування певних прийомів перекладу, типових для відтворення безеквівалентної лексики: транскодування (транслітерація або транскрипція), калькування, контекстуальна заміна (функційний аналог) та описовий переклад [2].

Оскільки досліджувані українські військові ергоніми (армоніми) є безеквівалентними одиницями і усталеного перекладу для них немає, то в німецькомовному медіапросторі з'являється безліч варіантних відповідників. Так, у німецькомовних ЗМІ зустрічаємо різні варіанти відтворення назв українських підрозділів та угруповань (див. приклади 1, 1.1, 1.2, 1.3):

(1.1) *Nach dem Eintreffen der ukrainischen 3. Sturmbrigade sei ein Vorstoß gegen russische Truppen durchgeführt worden, heißt es in einem Telegram-Beitrag der Einheit: „Einzelne Bataillone der 3. Brigade führten einen Vorstoß in die vom Feind gehaltenen Gebiete von Awdijiwka durch [8].*

(1.2) *Die dritte ukrainische Sturmbrigade, ein Verband aus Veteranen des Asow-Regiments und ukrainischer Spezialeinsatzkräfte, ... [9].*

(1.3) *Eine der bekanntesten Kampfeinheiten der Ukraine, die Dritte Sturmbrigade, wurde nach Awdijiwka entsandt, um die Truppen Kiwos dort zu verstärken [10].*

вують абревіатуру для позначення цього військового угруповання, тоді як в німецькій мові відповідна абревіатура відсутня. Тому перекладачі здебільшого використовують прийом калькування з додаванням (*ukrainische*) або вилученням (*die 3.*

Brigade) або ж застосовують експлікацію, як у двох останніх варіантах перекладу (1.2, 1.3). У жодному з варіантних відповідників не знаходимо перекладу слова «окрема», що досить цікаво. В українському військовому дискурсі воно є релевантним, адже вказує на структурне розподілення військових підрозділів. Тому найближчим за значенням варіантним відповід-

(2) *Об'єднана штурмова бригада поліції «Лютъ» забезпечена всім необхідним, працює на лінії фронту і просувається разом із військовими, але зазнає і втрат [11].*

Аналізуючи військовий ергонім *об'єднана штурмова бригада поліції «Лютъ»* та його варіантні відповідники, спостерігаємо також певну різноманітність відтворення. В першому варіанті перекладу (2.1) перекладач застосовує прийом калькування, транслітерує і навіть перекладає назву угруповання. Вважаємо уживану тактику перекладача вдалим рішенням, адже український та німецький читач сприйматимуть назву бригади з однаковим відтінком і матимуть схожі асоціації. Тут ергонім виконує експресивну функцію. Що стосується прикладу (2.2), бачимо, що перекладач транслітував назву, опустив додаткові деталі та генералізовано відтворив реалію. Такий варіант може використовуватись для уникнення повторень та, якщо контекст

(3) *Разом із іншими підрозділами воїни втримали Харків, а згодом – звільнили від окупантів майже весь регіон. Це 24 ОМБр ім. короля Данила [15].*

Проаналізуємо варіантні відповідники наведеного військового ергоніма з антропонімом *король Данило*. Як бачимо, в прикладах 3.1 та 3.3 перекладачі обрали відтворити цей ергонім, опустивши антропонім і обмежилися лише номером бригади. Якщо в наведеному прикладі 3.1 перекладач ще використовує описовий переклад і зазначає, що бригада входить у склад ЗСУ, то в прикладі 3.3 перекладач вирішив не експлікувати ергонім, передбачаючи, що читачі отримають достатньо контекстуальної інформації (щодо місцеперебування бригади на Сході України), прочитавши речення цілком. На відміну від прикладу 3.2, вважаємо відтворення ергоніма в прикладах 3.1 і 3.3 неповним. А, враховуючи, що в тексті джерела прикладу 3.3 ергонім *24*

ергоніма *3 ОШБр* вважаємо *die 3. separate Sturmbrigade*. Також опустимо використання слова «ukrainische», адже в контексті медіатекстів, що описують військові події саме в Україні, приналежність бригади до українських військових угруповань є сама собою зрозумілою.

Розглянемо наступні приклади (див. 2, 2.1, 2.2, 2.3):

(2.1) *Die ukrainische Armee hat laut eigenen Angaben ein schwer umkämpftes Dorf nahe der Stadt Bachmut im Osten des Landes zurückerobert. „Ich kann bestätigen, dass das dank der Anstrengungen der 80. Luftsturmbrigade, der fünften Sturmbrigade und der vereinigten Brigade der Nationalen Polizei „Ljut“ („Wut“) gelungen ist“ [12].*

(2.2) *Die Brigade „Ljut“ veröffentlichte ein Video, auf der sie ebenfalls die Einnahme der Ortschaft unmittelbar südlich der Stadt Bachmut verkündete [13].*

(2.3) *Das Personal der Ljut-Sturmbrigade, einer der Brigaden der Offensivgarde, ist motiviert und bereit für eine Gegenoffensive. Dies sagte der amtierende Leiter der Nationalen Polizei der Ukraine, Ivan Vygovskyy, nach Angaben des Pressedienstes der Nationalen Polizei [14].*

є вже відомим читачеві. Варіант (2.3) цікавий тим, що перекладач, окрім транслітерації назви, застосував описовий переклад, в якому додав нову інформацію про те, що ця бригада належить до Гвардії наступу. Тобто, в перекладі одного ергоніма з'являється інший український військовий ергонім, який для німецького читача може бути незнайомим і, на нашу думку, потребує додаткового пояснення.

Аналізуючи можливі варіантні відповідники, найкращим відповідником вважаємо повну кальку з транслітерацією і перекладом назви угруповання: *die vereinigte Sturmbrigade der nationalen Polizei „Ljut“ („Wut“)*.

Розглянемо наступний приклад (див. 3, 3.1, 3.2, 3.3):

(3.1) *Die 24. Brigade der ukrainischen Streitkräfte in Donbas zerstört ein russisches PSNR-8 Kredo-M1 [16].*

(3.2) *Die nach König Danylo benannte 24. mechanisierte Infanterie-Brigade ist eine Militäreinheit, die aus mechanisierten Truppen innerhalb der Landstreitkräfte besteht. Seit dem Beginn der russischen Aggression im Jahr 2014 waren die Einheiten der Brigade an vielen Schlachten in Donbas beteiligt [16].*

(3.3) *Unweit von Torezk, an der Front im Donbass im Osten der Ukraine, sitzen Mikola und seine Männer von einer Einheit der 24. Brigade den grössten Teil ihrer Zeit in einem gut getarnten Graben und schützen sich so vor Angriffen der Russen [17].*

Brigade згадується лише один раз, можна стверджувати, що він, на жаль, не несе такого інформаційного навантаження, як приклад оригіналу.

Якщо розглянемо приклад 3.2, то вважаємо відтворений ергонім найкращим рішенням з усіх представлених. Перекладач зберігає антропонім і транскрибує його, відтворює українську аббревіатуру *ОМБр* на позначення роду військ шляхом калькування, а також додає нову інформацію (Infanterie), щоб вказати, що це піхотна бригада. Виходячи з нашого аналізу, можемо запропонувати власний варіант відтворення ергоніма: *Die nach König Danylo benannte 24. separate mechanisierte Infanterie-Brigade*.

Розглянемо ще один приклад (див. 4, 4.1, 4.2, 4.3):

(4) *10-та окрема гірсько-штурмова бригада «Едельвейс»* отримала дефіцитні «Мавіки» останнього покоління [18].

Проаналізуємо варіантні відповідники наведеного вище військового ергоніма *10-та окрема гірсько-штурмова бригада «Едельвейс»*. Бачимо, що ергонім містить фітонім, назву рослини едельвейс. Цікаво проаналізувати відтворення цієї назви перекладачами. Розглянемо приклад 4.1. Перекладач відтворює ергонім шляхом калькування та опускає фітонім. Вважаємо це значною втратою, адже цей фітонім має свою важливу символічну та культурну цінність. Він асоціюється з гірськими регіонами, міцністю і витривалістю. Відтак, відтворення цього валоративного компоненту є важливим для передачі повного змісту ергоніма та виклику тих асоціацій, які виникають у читача оригіналу.

Аналізуючи приклад 4.2, можемо стверджувати, що таке відтворення ергоніма є прийнятним, якщо він вже був згаданий у тексті. Однак, на поняттєвому рівні важливо розрізнити ієрархічне відношення бригади та батальйону. Бригада і батальйон – це два різних рівні військової організації. Бригада є більшим і потужнішим підрозділом, ніж батальйон. Зазвичай бригада складається з кількох батальйонів, підпорядкованих одному командиру, а кожен батальйон, зі свого боку, складається з кількох рот. Тому поняттєвий зміст ергоніма був частково втрачений у перекладі.

У наведеному прикладі 4.3 бачимо, що український ергонім відтворюється етноспецифічним військовим ергонімом ФРН *«Gebirgsjägerbrigade»*. Вважаємо цю адаптаційну тактику для цільового читача досить вдалою, але все-таки пропонуємо власний варіант: *die 10. separate Gebirgssturmbri-gade «Edelweiß»*.

Проведене дослідження дозволяє зробити такі **висновки**:

1. Відтворення військових ергонімів із підгрупи армонімів у текстах ЗМІ є малодослідженим частотним феноменом для мовної пари «українська-німецька».

2. Безеквівалентні культурно марковані українські армоніми відтворюються у німецькомовних ЗМІ через часткові варіантні відповідники.

3. Основні прийоми відтворення українських армонімів німецькою мовою становлять калькування в комбінації з транскодуванням (здебільшого транслітерацією). У залежності від екстралінгвістичних факторів перекладу мають місце: 1) експлікація задля відтворення поняттєвого компоненту ергоніма; 2) прагматична адаптація для забезпечення зрозумілості; 3) опущення структурних елементів ергоніма.

4. Периферійним залишається переклад назв українських військових угруповань, що призводить до втрати образного та ціннісного компонентів безеквівалентної одиниці перекладу.

(4.1) *Kiew – Ein ukrainischer Soldat soll angeblich im Alleingang zehn russische Streitkräfte an einer Offensive abgehalten haben. Das zeigt ein auf Telegram publiziertes Drohnenvideo der 10. Gebirgssturmbri-gade der Ukraine [19].*

(4.2) *„Er zwang die Überreste des Feindes zur Flucht, verteidigte seine Position und wartete auf Verstärkung“, so das sogenannte „Edelweiß“-Bataillon weiter [19].*

(4.3) *Auf diesem von der ukrainischen 10. Gebirgsjägerbrigade «Edelweiß» zur Verfügung gestellten Foto gehen ukrainische Soldaten an einem Bus vorbei, der nach Drohnenangriff in der Nähe von Bachmut in der Region Donezk brennt [20].*

5. Причина варіантності відтворення українських військових ергонімів із підгрупи армонімів полягає у лакуарності цього виду етноспецифічної військової лексики у цільовій (німецькій) мові. Оскільки армоніми належать до безеквівалентної лексики, вони не зафіксовані у словниках.

6. З погляду синергетики перекладу система відповідників ергонімів є відкритою (незамкненою) і залежить від позамовних факторів перекладу. Багато відповідників обираються, виходячи з контексту, і можуть варіюватися.

7. Під час відтворення українських військових ергонімів, а саме назв підрозділів та угруповань, радимо орієнтуватися на цільового читача та застосовувати стратегію максимальної репродукції вихідної одиниці оригіналу в перекладі.

Перспективою подальших досліджень вважаємо вивчення моделей відтворення військових ергонімів в контексті експорту (транслювання) культурно маркованих концептів з однієї до іншої лінгвокультури у межах когнітивно-дискурсивної парадигми перекладознавства.

Література:

1. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця : Нова книга, 2004. 576 с.
2. Баланик І. Д., Бялик В. Д. Труднощі та способи перекладу суспільно-політичних реалій. *Вчені записки ЧНУ*. 2020. URL: <https://philol.vernadskyjournals.in.ua/archive?id=53>
3. Матюша П. А. Франкомовні та румуномовні назви військових структур в українському перекладі: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.16. Київ, 2008. 17 с.
4. Білан М. Б. Лексико-семантичні трансформації у військовому перекладі (на матеріалі статутних документів сухопутних військ збройних сил Франції): автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.16. Київ, 2010. 19 с.
5. Гончарук Л. М. Жанрові аспекти перекладу офіційно-ділових документів франкомовного військового дискурсу: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.16. Київ, 2016. 23 с.
6. Торчинський М. М. Структура онімного простору української мови: монографія. Хмельницький: Авіст, 2008. 550 с.
7. Interfax-Ukraine. 3 ОШБр: На авдіївському напрямку бойова обстановка залишається надскладною, ворогу було завдано критичного ураження на рівні полку. *Інтерфакс-Україна*. URL: <https://interfax.com.ua/news/general/973307.html> (дата звернення: 21.03.2024).
8. Lage in der Stadt äußerst kritisch: Dritte Sturmbrigade der Ukraine erreicht "Awdijiwka-Hölle" *Tagesspiegel*. URL: <https://www.tagesspiegel.de/internationales/lage-in-der-stadt-ausserst-kritisch-3-sturmbrigade-der-ukraine-erreicht-awdijiwka-holle-11220214.html> (дата звернення: 21.03.2024)
9. Dritte Sturmbrigade kritisiert ukrainische Vize-Verteidigungsministerin. *Kurier*. URL: <https://kurier.at/politik/ausland/dritte-sturmbrigade->

- kritisiert-ukrainische-vize-verteidigungsministerin/402594437 (дата звернення: 21.03.2024)
10. Ukraine-Krieg: Awdijiwka offenbar kurz vor dem Fall. *Telepolis*. URL: <https://www.telepolis.de/features/Ukraine-Krieg-Awdijiwka-offenbar-kurz-vor-dem-Fall-9630691.html> (дата звернення: 21.03.2024)
 11. Українська правда. Бригада «Лють» просувається на фронті, але є і втрати – глава Нацполіції. *Українська правда*. URL: <http://www.pravda.com.ua/news/2023/10/10/7423454> (дата звернення: 21.03.2024).
 12. Kiew meldet Einnahme von Dorf bei Bachmut. *Orf*. URL: <https://orf.at/stories/3331505/> (дата звернення: 21.03.2024)
 13. Ukraine befreit weitere Ortschaft im Osten – Die Nacht im Überblick. *Swissinfo*. URL: <https://www.swissinfo.ch/ger/ukraine-befreit-weitere-ortschaft-im-osten-die-nacht-im-ueberblick/48819908> (дата звернення: 21.03.2024)
 14. Die Polizei hat gezeigt, dass die Ljut-Brigade für eine Offensive bereit ist. *Ukraineforum*. URL: <https://ukraineforum.de/polizei-zeigt-dass-ljut-brigade-eine-offensive-bereit-t143725.html> (дата звернення: 21.03.2024)
 15. Незламні, безстрашні та вірні. Що ви знаєте про легендарні бригади ЗСУ? *ШоТам*. URL: <https://shotam.info/nezlamni-bezstrashni-ta-vmni-shcho-vy-znaiete-pro-lehendarni-bryhady-zsu> (дата звернення: 27.03.2024).
 16. Die 24. Brigade der ukrainischen Streitkräfte in Donbas zerstört ein russisches PSNR-8 Kredo-M1. *Informnapalm*. URL: <https://informnapalm.org/at/psnr-8-kredo-m1/> (дата звернення: 27.03.2024)
 17. Sie kämpfen an der Front mit halber Kraft: Nicht nur die Munition ist in der Ukraine auf dem Tiefstand. *Neue Züricher Zeitung*. URL: <https://www.nzz.ch/international/frontbericht-nicht-nur-die-munition-ist-in-der-ukraine-auf-dem-tiefstand-ld.1822365> (дата звернення: 27.03.2024)
 18. Гавриляк І. 10-та окрема гірсько-штурмова бригада «Едельвейс» отримала дефіцитні «Мавіки» останнього покоління. *ГЛІВКОМ*. URL: <https://glavcom.ua/country/society/10-ta-okrema-hirsko-shturmova-brihada-edelwejs-otrimala-defitsitni-maviki-ostanno-hopokolinnja-959001.html> (дата звернення: 27.03.2024).
 19. Ein Held im Ukraine-Krieg: Soldat soll russischen Angriff im Alleingang verhindert haben. *Merkur*. URL: <https://www.merkur.de/politik/edelweiss-gebirgsbattalion-held-ukraine-krieg-soldat-russland-angriff-jahrestag-92855433.html> (дата звернення: 27.03.2024)
 20. Rückschlag für Ukraine? Russland meldet Einnahme von weiterem Dorf. *Upday*. URL: <https://www.upday.com/de/rueckschlag-fuer-ukraine-russland-meldet-einnahme-von-weiterem-dorf> (дата звернення: 27.03.2024)

Buchkaryk D., Dorofeieva M. Variable reproduction of Ukrainian military ergonyms in German-language media

Summary. The article is devoted to the study of variant equivalents of Ukrainian military ergonyms within the subgroup of aronymyms (names of military units) in German-language mass media texts. The reproduction of culturally marked ergonyms for military units still remains on the periphery of translation studies, in particular for the Ukrainian-German language pair. Therefore, the study of the variability of translation solutions for this type of special military vocabulary will, on the one hand, optimize the translation of military discourse units, and on the other hand, keep German-speaking recipients attentive to the topic of the Russian-Ukrainian war. The aim of the study was to identify, analyze and evaluate the variant equivalents based on the material of multiple translation solutions in the reproduction of Ukrainian military units in German. The illustrative material was based on the original news texts from Ukrainian media portals *glavcom.ua*, *interfax.com.ua*, *pravda.com.ua*, *shotam.info* and parallel texts from the German-language media resources *Kurier* (Austria), *Tagesspiegel* (Germany), *Swissinfo* (Switzerland), *Telepolis* (Germany), *News Orf* (Austria), *Merkur* (Germany), *Neue Züricher Zeitung* (Switzerland).

During the comparative translation analysis, the study identified the main methods of reproducing Ukrainian ergonyms within the subgroup of aronymyms in German, highlighted both successful and less acceptable translation solutions in German-language media texts, and proposed its own variants of reproducing these non-equivalent units. The main method of reproduction of Ukrainian ergonyms is revealed: calquing in combination with transcoding of the unit name. Translators preserve the conceptual component of the ergonym by means of calquing and explication, however, the methods of omission and pragmatic adaptation lead to the loss of the figurative and value components of ethnospecific Ukrainian ergonyms.

The study suggests that the reason for the variable reproduction of Ukrainian military ergonyms within the subgroup of aronymyms is lacunarity, i.e., zero equivalence of this type of military vocabulary in German. From the perspective of translation synergetics the variant equivalents of Ukrainian ergonyms in German-language media texts form an open system, and the choice of the equivalent depends on extra-linguistic factors. According to the conclusions of the study, translators are recommended to apply the strategy of maximum reproduction of the original source unit in the target text when reproducing Ukrainian ergonyms within the subgroup of aronymyms.

Key words: ergonym, variant equivalent, non-equivalent vocabulary, aronymym, toponym, phytonym, anthroponym.